

Nr 224.

Av herr **Andersson** i Dunker m. fl., om ökade anslag till befrämjande av fröodlingen.

Årets statsverksproposition utmärkes av en strävan att begränsa statens utgifter. Nedskärningar av anslagsäskanden ha skett i betydande omfattning. Särskilt bär den nionde huvudtiteln spår av detta. Så var fallet redan i fjol, och i år har denna huvudtitel beskurits vida kraftigare än någon annan. I nuvarande ekonomiska läge är ju denna utgiftsbegränsning nödvändig, och i de flesta fall kunna också de avslagna framställningarna om anslagsökningar motiveras ur ekonomiska synpunkter. I vissa fall kan det emellertid ifrågasättas om icke en begärd anslagsökning varit befogad och från ekonomiska utgångspunkter väl motiverad.

De båda växtförädlingsanstalterna i riket, Weibullsholm och Sveriges utsädesförening, ha föreslagits erhålla ett lägre belopp i anslag än vad som begärts från deras sida. Vi anse emellertid icke att nedskärningen av deras anslagsäskanden kan motiveras ur ekonomiska synpunkter. Upprätthållandet av växtförädlingsverksamheten är en angelägenhet av yttersta vikt för vårt jordbruk och vår folkförsörjning. Kan denna verksamhet icke upprätthållas i nuvarande omfattning kommer kontinuiteten i arbetet att rubbas, och därmed blir också värdet och nyttan av tidigare utfört arbete och investerat kapital betydligt förminskat. Om vi skola kunna öka jordbruksproduktionen i den omfattning, som avses i regeringens s. k. långtidsprogram, är det nödvändigt att växtförädlingsverksamheten upprätthålles i åtminstone sin nuvarande omfattning. Växtförädling är ett arbete på lång sikt, och kommande produktionsökningar bero till väsentlig del på det arbete som växtförädlingsanstalterna nu utföra. Det är många och stora problem inom växtodlingen som jordbrukarna vänta att våra växtförädlare skola lösa. Då de begärda anslagsökningarna endast avse vidmakthållandet av nuvarande verksamhet vid anstalterna, synes det vara angeläget, att dessa bifallas av riksdagen.

Weibullsholms växtförädlingsanstalt har begärt ett anslag på 230 000 kronor för nästkommande budgetår för upprätthållandet av sin verksamhet. Detta motsvarar cirka 50 procent av kostnaderna för den praktiskt vetenskapliga verksamheten på Weibullsholm. Departementschefen erkänner visserligen den stora betydelse verksamheten på Weibullsholm haft för växtförädlingsarbetet och därmed även för folkförsörjningen men anser sig

icke kunna tillstyrka högre anslag än 175 000 kronor. Som jämförelse med detta anslag kan ställas det föreslagna anslaget till Sveriges utsädesförening, vilket sammanlagt upptagits till 540 300 kronor, om däri inräknas anslaget till odling av gummiförande växter. Visserligen har Sveriges utsädesförening framför allt genom sina filialanstalter en större förädlingsverksamhet än Weibullsholm, men det kan ifrågasättas om skillnaden är så stor, att den motiverar denna stora skillnad i anslag. Vi vilja erinra om att utförda beräkningar ha givit vid handen att på cirka 75 procent av landets höstveteadreal odlas sorter från Weibullsholm. Även i fråga om vårvete, korn och havre ha synnerligen goda sorter uppdragits på Weibullsholm. Inom köksväxtodlingen har Weibullsholm frambragt resultat, som icke ha sin motsvarighet på annat håll i vårt land och som varit av utomordentligt stor betydelse för vår folkförsörjning. Denna verksamhet inom köksväxtodlingens område har framför allt varit och kommer säkerligen även i framtiden att vara mycket värdefull för det mindre jordbruket. Med hänvisning till vad som ovan framhållits rörande Weibullsholms verksamhet, vilja vi helt instämma i vad 1931 års växtförädlingsutredning anfört, där det föreslogs att Weibullsholm borde erhålla ett statsbidrag beräknat efter samma grunder som för huvudanstalten vid Sveriges utsädesförening, d. v. s. 50 procent av kostnaderna för förädlingsverksamheten. Då dessa kostnader uppgå till 465 200 kronor, sedan därifrån frånräknats lönehöjning åt två tjänstemän med sammanlagt 2 400 kronor, anse vi att Weibullsholm bör erhålla ett anslag med hälften därav eller avrundat till 230 000 kronor.

Sveriges utsädesförening har beräknat sina kostnader för huvudanstalten till 543 100 kronor och för filialerna till 280 400 kronor. De ansöka om ett bidrag uppgående, exklusive anslaget för odling av gummiförande växter, till 569 500 kronor, varav 289 100 kronor till huvudanstalten och 280 400 kronor till filialerna. Det sökta statsbidraget utgör cirka 53 procent av kostnaderna för huvudanstalten och dessutom de totala kostnaderna för filialerna. Departementschefen föreslår ett anslag för ifrågavarande verksamhet av 515 300 kronor. I Sveriges utsädesförenings ansökan om bidrag ingår bl. a. en direkt ökning av vissa befintliga löner med 2 000 kronor samt tillsättandet av en ny assistentbefattning vid Ultunafilialen med en lön av 8 600 kronor. Om dessa nya anslagsbehov borttagas, återstår i runt tal en kostnad för huvudanstalten av 541 100 kronor och för filialerna på 271 800 kronor. Av dessa kostnader föreslå vi att 53 procent av huvudanstaltens kostnader eller i runt tal 286 800 kronor samt alla filialernas kostnader 271 800 kronor eller tillsammans 558 600 kronor skola täckas av statsbidrag.

Med anledning av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte bevilja följande anslag:

Befrämjande av fröodlingen m. m. Understödjande av den praktiska vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm, kronor 230 000,

Befrämjande av fröodlingen m. m. Bidrag till Sveriges utsädesförening, kronor 558 600.

Stockholm i januari 1949.

Harald Andersson

i Dunker.

Nils G. Hansson

i Skegrie.

Ivar Johansson

i Mysinge.

Nr 225.

Av herr *Onsjö m. fl.*, om *viss ändring i grunderna för producentbidraget till det mindre jordbruket.*

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 174.)

Stockholm den 22 januari 1949.

J. Onsjö.

Nils Jönsson

i Rosshol.

Arvid Jonsson

i Skedsbygd.

David Boman

i Stafsund.

Karl Andersson

i Björkäng.

C. O. Carlsson

i Bakeröd.

Axel Rubbestad.

Osc. Werner.

K. E. Hansson,

Skediga.

Sam. B. Norup.